VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2022/1192

z 11. júla 2022,

ktorým sa stanovujú opatrenia na eradikáciu a zabránenie šíreniu háďatiek *Globodera pallida* (Stone) Behrens a *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2031 z 26. októbra 2016 o ochranných opatreniach proti škodcom rastlín, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 228/2013, (EÚ) č. 652/2014 a (EÚ) č. 1143/2014 a zrušujú smernice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES ([1]), a najmä na jeho článok 28 ods. 1 písm. a) až h),

keďže:

(1) Nariadenie (EÚ) 2016/2031 poskytuje základ pre právne predpisy Únie týkajúce sa ochranných opatrení proti škodcom rastlín. Keďže sa uvedeným nariadením stanovuje nový súbor pravidiel, s účinnosťou od 1. januára 2022 sa ním zrušuje niekoľko aktov, ktoré boli založené na predchádzajúcich pravidlách v danom sektore.

(2) Jedným z týchto zrušených aktov je smernica Rady 2007/33/ES ([2]), ktorou sa stanovujú opatrenia proti háďatkám zemiakovým, ktoré sú škodcami druhu *Globodera pallida* (Stone) Behrens (európske populácie) a druhu *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens (európske populácie) (ďalej len „špecifikovaní škodcovia“).

(3) Okrem toho od prijatia uvedenej smernice došlo k novému technickému a vedeckému vývoju, pokiaľ ide o biológiu a distribúciu špecifikovaných škodcov, pričom boli vyvinuté nové testovacie metódy na ich detekciu a identifikáciu, ako aj metódy na ich eradikáciu a zabránenie ich šíreniu.

(4) Preto je vhodné prijať nové opatrenia pre rastliny *Solanum tuberosum* L., okrem semien (ďalej len „špecifikované rastliny“), s cieľom eradikovať špecifikovaných škodcov v napadnutých výrobných prevádzkach v prípade, že sa zistí, že sa vyskytujú na území Únie, a zabrániť ich šíreniu. Určité opatrenia uvedené v smernici 2007/33/ES, najmä tie, ktoré sa týkajú detekcie a zabránenia šíreniu špecifikovaných škodcov, sú však stále vhodné, a preto by sa mali stanoviť.

(5) Príslušné orgány by mali ako prvý krok vykonať úradné detekčné prieskumy výskytu špecifikovaných škodcov vo výrobnej prevádzke, v ktorej sa majú vysádzať alebo skladovať špecifikované rastliny určené na opätovnú výsadbu alebo zemiaky určené na produkciu hľúz zemiakov na výsadbu. Cieľom pravidiel takýchto prieskumov je zabezpečiť identifikáciu a v prípade potreby eradikáciu špecifikovaných škodcov, ak sa zistí ich výskyt.

(6) Je vhodné, aby pravidlá úradných detekčných prieskumov zahŕňali ustanovenia o odbere vzoriek a testovaní na výskyt špecifikovaných škodcov vykonávaných v súlade s najaktuálnejším technickým a vedeckým vývojom.

(7) Členské štáty by mali mať možnosť odchýliť sa od pravidiel úradných detekčných prieskumov, a to za osobitných podmienok a v oblastiach vymedzených príslušným orgánom, prípadne aj na celom území dotknutého členského štátu.

([1]) Ú. v. EÚ L 317, 23.11.2016, s. 4.

([2]) Smernica Rady 2007/33/ES z 11. júna 2007 o ochrane proti háďatku zemiakovému a o zrušení smernice 69/465/EHS (Ú. v. EÚ L 156, 16.6.2007, s. 12).

(8) Úradné monitorovacie prieskumy by sa mali vykonávať vo výrobných prevádzkach, ktoré sa používajú na produkciu zemiakov, okrem tých, ktoré sú určené na produkciu hľúz zemiakov určených na výsadbu, s cieľom určiť distribúciu špecifikovaných škodcov. Tieto prieskumy by sa mali vykonávať na minimálne 0,5 % plochy používanej v príslušnom roku na produkciu zemiakov, okrem plochy určenej na produkciu hľúz zemiakov určených na výsadbu. Uvedený rozsah prieskumu je potrebný na čo najúčinnejší prehľad o situácii špecifikovaných škodcov a na prijatie preventívnych opatrení na zabezpečenie ich eradikácie a zabránenie ich šíreniu na území Únie.

(9) Výrobné prevádzky, kde sa zistilo napadnutie špecifikovanými škodcami, by mali byť úradne zaznamenané a napadnuté rastliny by mali byť ako také úradne označené, aby sa umožnila transparentná kontrola daných rastlín a uplatňovanie príslušných opatrení.

(10) Preto je vhodné prijať opatrenia týkajúce sa napadnutých výrobných prevádzok a napadnutých rastlín s cieľom zaručiť, aby sa špecifikovaní škodcovia eradikovali a aby sa ďalej nešírili. Ak majú byť tieto opatrenia primerané a účinné, musia sa od seba líšiť v závislosti od toho, či sú príslušné rastliny určené na opätovnú výsadbu alebo na priemyselné spracovanie.

(11) Je vhodné, aby opatrenia zahŕňali program úradných kontrol, v ktorom sa okrem iných prvkov zohľadnia osobitné systémy produkcie a uvádzania hostiteľských rastlín špecifikovaných škodcov na trh v príslušnom členskom štáte, charakteristiky populácie vyskytujúcich sa špecifikovaných škodcov, používanie odolných odrôd zemiakov s najvyššími dostupnými úrovňami odolnosti a iné agronomické možnosti na potláčanie škodcov, ako sa uvádza v bode 1 prílohy III k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES ([3]).

(12) Aby Komisia získala prehľad o opatreniach prijatých členskými štátmi v Únii a aby členské štáty mohli podľa potreby prispôsobiť svoje príslušné opatrenia, mali by členské štáty Komisii a ostatným členským štátom každoročne do 31. januára oznámiť zoznam všetkých nových odrôd zemiakov, v prípade ktorých úradným testovaním počas predchádzajúceho roka zistili, že sú odolné voči špecifikovaným škodcom.

(13) Ak sa výskyt špecifikovaných škodcov vo výrobnej prevádzke na základe určitých požiadaviek na odber vzoriek už nepotvrdí, opatrenia v danej prevádzke by sa mali zrušiť, keďže rastlinolekárske riziko by v takom prípade bolo zanedbateľné.

(14) Metóda izolácie háďatka od odpadu, po ktorej nasleduje detekcia druhov a identifikácia pomocou PCR v reálnom čase na základe Beniers *et al*. 2014 ([4]), sa používa v niektorých členských štátoch, ale proces jej validácie stále prebieha. S cieľom zabrániť narušeniam pri detekcii a identifikácii háďatiek v členských štátoch, ktoré uvedenú metódu používajú, je vhodné povoliť jej ďalšie používanie počas prechodného obdobia až do jej validácie, pretože v súčasnosti nie sú v týchto členských štátoch k dispozícii žiadne alternatívy.

(15) Toto nariadenie by malo nadobudnúť účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*, aby sa zabezpečilo, že sa začne uplatňovať čo najskôr po zrušení smernice 2007/33/ES.

(16) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/128/ES z 21. októbra 2009, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov (Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 71).

([4]) Beniers JE, Been TH, Mendes O, van Gent-Pelzer MPE & van der Lee TAJ (2014), Quantification of viable eggs of the potato cyst nematodes (*Globodera* spp.) using either trehalose or RNA-specific Real-Time PCR. Nematology, 16, 1219 – 1232.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

PREDMET ÚPRAVY A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Predmet

Týmto nariadením sa stanovujú opatrenia na účely eradikácie háďatiek *Globodera pallida* (Stone) Behrens a *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens a zabránenia ich šíreniu na území Únie.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „špecifikovaný škodca“ je jedinec druhu *Globodera pallida* (Stone) Behrens alebo druhu *Globodera rostochiensis* (Wollenweber) Behrens;

2. „odolná odroda zemiakov“ je odroda, ktorej pestovanie výrazne bráni rozvoju určitej populácie špecifikovaných škodcov;

3. „špecifikované rastliny“ sú:

   a) rastliny druhu *Solanum tuberosum* L. (ľuľok zemiakový), okrem semien; alebo

   b) rastliny uvedené v prílohe I;

4. „detekčný prieskum“ je metodický postup na určenie výskytu špecifikovaných škodcov v konkrétnej oblasti;

5. „monitorovací prieskum“ je metodický postup vykonávaný počas vymedzeného obdobia s cieľom určiť distribúciu špecifikovaných škodcov v konkrétnom členskom štáte alebo v jeho určitej časti.

KAPITOLA II

ÚRADNÉ DETEKČNÉ PRIESKUMY

Článok 3

Úradné detekčné prieskumy

1. Príslušné orgány vykonajú úradný prieskum na zistenie výskytu špecifikovaného škodcu vo výrobných prevádzkach, v ktorých sa rastliny uvedené v prílohe I určené na opätovnú výsadbu alebo zemiaky určené na produkciu hľúz zemiakov na výsadbu majú vysádzať alebo skladovať za podmienok, za ktorých sú korene alebo iné časti rastliny v priamom kontakte s pôdou výrobnej prevádzky.

2. Úradné prieskumy sa vykonávajú v období medzi zberom poslednej úrody a výsadbou rastlín alebo hľúz zemiakov na výsadbu uvedených v odseku 1.

Odchylne od prvého pododseku sa úradný detekčný prieskum môže vykonávať:

a) skôr ako v uvedenom období, pod podmienkou, že príslušný orgán uchováva k dispozícii záznam o listinných dôkazoch o výsledkoch daného úradného detekčného prieskumu, ktorý potvrdzuje, že sa nezistil výskyt špecifikovaných škodcov a že zemiaky a iné hostiteľské rastliny uvedené v bode 1 prílohy I neboli v čase detekčného prieskumu prítomné a od vykonania tohto prieskumu sa nepestovali; alebo

b) počas obdobia, keď sa v dotknutej výrobnej prevádzke pestujú plodiny, ktoré sa nezberajú, ako napríklad zelené hnojivo alebo medziplodiny.

3. Úradný detekčný prieskum sa nevyžaduje v týchto prípadoch:

a) výsadba rastlín uvedených v prílohe I určených na opätovnú výsadbu v rámci toho istého miesta výroby, ktoré sa nachádza v oblasti vymedzenej príslušnými orgánmi;

b) výsadba zemiakov určených na produkciu hľúz zemiakov na výsadbu, ktoré sa majú použiť v rámci toho istého miesta výroby, ktoré sa nachádza v oblasti vymedzenej príslušnými orgánmi;

c) výsadba rastlín uvedených v bode 2 a 3 prílohy I určených na opätovnú výsadbu, ak zozbierané rastliny majú podliehať úradne schváleným opatreniam uvedeným v bode 1 prílohy II.

4. Členské štáty úradne zaznamenávajú výsledky úradných detekčných prieskumov a na požiadanie ich sprístupňujú Komisii v súlade so vzorom stanoveným v prílohe IV.

Článok 4

Odber vzoriek a testovanie na účely úradných detekčných prieskumov

1. V prípade výrobných prevádzok, v ktorých sa majú vysádzať alebo skladovať hľuzy zemiakov určené na výsadbu alebo rastliny uvedené v bode 1 prílohy I určené na produkciu rastlín na výsadbu, úradný detekčný prieskum zahŕňa odber vzoriek a testovanie na výskyt špecifikovaného škodcu vykonávané v súlade s prílohou III.

2. V prípade výrobných prevádzok, v ktorých sa majú rastliny uvedené v bodoch 2 a 3 prílohy I určené na produkciu rastlín na výsadbu vysádzať alebo skladovať, úradný detekčný prieskum zahŕňa odber vzoriek a testovanie na špecifikovaného škodcu vykonávané v súlade s prílohou III.

3. Odchylne od odseku 2 sa nevyžaduje žiaden odber vzoriek a testovanie na špecifikovaného škodcu, ak výrobná prevádzka:

a) na základe výsledkov vhodného úradne schváleného testovania neexistuje za obdobie posledných 12 rokov žiadna história výskytu špecifikovaného škodcu, alebo

b) podľa záznamov o pestovaných plodinách sa počas posledných 12 rokov nepestovali žiadne zemiaky ani iné hostiteľské rastliny uvedené v bode 1 prílohy I.

Článok 5

Označenie napadnutých výrobných prevádzok a napadnutých špecifikovaných rastlín

1. Ak sa vo výrobnej prevádzke počas úradného detekčného prieskumu alebo úradného monitorovacieho prieskumu, ako sa uvádza v článku 6, zistil výskyt špecifikovaných škodcov a tento výskyt bol úradne potvrdený testami uvedenými v článku 4 a článku 7 ods. 2, príslušné orgány určia miesto ako napadnuté.

2. Špecifikované rastliny pochádzajúce z výrobnej prevádzky označenej ako napadnutá podľa odseku 1 alebo tie, ktoré boli v kontakte s pôdou, v ktorej sa zistil výskyt špecifikovaných škodcov, sa označia ako napadnuté.

KAPITOLA III

ÚRADNÉ MONITOROVACIE PRIESKUMY

Článok 6

Úradné monitorovacie prieskumy

1. Ročné úradné monitorovacie prieskumy založené na riziku sa vykonávajú vo výrobných prevádzkach, ktoré sa používajú na produkciu zemiakov, okrem tých, ktoré sú určené na produkciu hľúz zemiakov určených na výsadbu, s cieľom určiť distribúciu špecifikovaných škodcov v uvedených prevádzkach.

2. Členské štáty oznámia Komisii a ostatným členským štátom do 30. apríla každého roku výsledky monitorovacích prieskumov uvedených v odseku 1, ktoré boli vykonané v predchádzajúcom roku v súlade so vzorom stanoveným v prílohe IV.

Článok 7

Odber vzoriek a testovanie na účely úradných monitorovacích prieskumov

1. Úradné monitorovacie prieskumy sa vykonávajú na minimálne 0,5 % plochy používanej v príslušnom roku na produkciu zemiakov, okrem zemiakov určených na produkciu hľúz zemiakov na výsadbu.

2. Tieto úradné monitorovacie prieskumy zahŕňajú odber vzoriek a testovanie na výskyt špecifikovaných škodcov v súlade s bodom 2 prílohy III.

3. Ak členské štáty používajú veľkosť vzorky uvedenú v bode 6 prílohy III, oznámia Komisii a ostatným členským štátom podrobné údaje o oblastiach, v ktorých sa táto veľkosť vzorky použila.

KAPITOLA IV

OPATRENIA

Článok 8

Eradikačné opatrenia

1. Vo výrobnej prevádzke, ktorá bola úradne označená ako napadnutá podľa článku 5 ods. 1, príslušné orgány alebo profesionálni prevádzkovatelia pod úradným dohľadom príslušných orgánov uplatňujú na účely eradikácie špecifikovaných škodcov všetky tieto opatrenia:

a) nesmú sa vysádzať žiadne zemiaky určené na produkciu hľúz zemiakov na výsadbu;

b) nesmú sa vysádzať ani skladovať žiadne rastliny uvedené v prílohe I a určené na produkciu rastlín na výsadbu, s výnimkou špecifikovaných rastlín uvedených v bodoch 2 alebo 3 prílohy I, za predpokladu, že tieto rastliny budú po zbere podliehať úradne schváleným opatreniam uvedeným v bode 1 prílohy II tak, aby neexistovalo identifikovateľné riziko šírenia špecifikovaného škodcu; a

c) strojové zariadenia sa musia očistiť od pôdy a zvyškov rastlín pred premiestnením z tejto výrobnej prevádzky alebo bezprostredne po ňom a pred vstupom do akejkoľvek výrobnej prevádzky, ktorá sa nachádza vonku a ktorá nebola označená ako napadnutá podľa článku 5 ods. 1

2. Ak sú výrobné prevádzky, ktoré sa majú použiť na produkciu zemiakov iných ako tých, ktoré sú určené na produkciu hľúz zemiakov na výsadbu, úradne označené ako napadnuté podľa článku 5 ods. 1, tieto výrobné prevádzky podliehajú programu úradných kontrol, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby sa špecifikovaní škodcovia nerozšírili z týchto výrobných prevádzok.

V programe úradných kontrol uvedenom v prvom pododseku sa podľa potreby zohľadňujú všetky tieto prvky:

a) konkrétne systémy produkcie a uvádzania hostiteľských rastlín špecifikovaných škodcov na trh v príslušnom členskom štáte;

b) charakteristiky populácie vyskytujúcich sa špecifikovaných škodcov;

c) používanie odolných odrôd zemiakov s najvyššími dostupnými úrovňami odolnosti (skóre odolnosti 8 alebo 9, ako sa uvádza v bode 1 prílohy V, ak je k dispozícii);

d) iné agronomické možnosti potláčania škodcov, ako sa uvádza v bode 1 prílohy III k smernici 2009/128/ES a

e) opatrenia opísané v článku 12 ods. 1 písm. b).

Členské štáty oznámia program úradných kontrol Komisii a ostatným členským štátom.

3. Stupeň odolnosti odrôd zemiakov sa kvantifikuje v súlade so štandardnou hodnotiacou tabuľkou uvedenou v bode 1 prílohy V.

Skúšky odolnosti sa vykonávajú v súlade s protokolom stanoveným v bode 2 prílohy V.

Článok 9

Opatrenia týkajúce sa napadnutých rastlín

1. Príslušné orgány alebo profesionálni prevádzkovatelia pod úradným dohľadom príslušných orgánov uplatňujú na účely eradikácie špecifikovaných škodcov na špecifikovaných rastlinách, ktoré boli označené za napadnuté podľa článku 5, všetky tieto opatrenia:

a) nesmú sa vysádzať zemiaky určené na produkciu hľúz zemiakov na výsadbu;

b) zemiaky určené na priemyselné spracovanie alebo triedenie podliehajú úradne schváleným opatreniam v súlade s bodom 2 prílohy II; a

c) rastliny uvedené v bodoch 2 alebo 3 prílohy I sa nesmú vysádzať, pokiaľ nepodliehali úradne schváleným opatreniam uvedeným v bode 1 prílohy II s cieľom odstrániť napadnutie.

2. Opatrenia prijaté podľa odseku 1 písm. b) zohľadňujú konkrétne systémy produkcie a uvádzania hostiteľských rastlín špecifikovaného škodcu na trh v dotknutom členskom štáte a charakteristiky populácie špecifikovaného škodcu.

KAPITOLA V

Oznamovanie špecifikovaných škodcov a odrôd a zrušenie opatrení

Článok 10

Oznámenie potvrdeného výskytu špecifikovaného škodcu na odolnej odrode zemiakov

1. Profesionálni prevádzkovatelia a akákoľvek iná osoba, ktorí zistia akékoľvek symptómy špecifikovaného škodcu vyplývajúce zo zlyhania alebo zmeny účinnosti odolnej odrody zemiakov, ktorá súvisí s výnimočnou zmenou zloženia druhov háďatka, patotypu alebo virulentnej skupiny, o tom informujú príslušné orgány.

2. Vo všetkých prípadoch oznámených podľa odseku 1, ako aj vtedy, keď sa o takýchto prípadoch dozvedia, príslušné orgány preskúmajú druhy háďatka zemiakového a v prípade potreby príslušný patotyp alebo virulentnú skupinu a vhodnými metódami potvrdia ich výskyt.

3. Členské štáty každoročne oznámia Komisii a ostatným členským štátom do 31. januára podrobnosti o potvrdeniach vykonaných podľa odseku 2 za predchádzajúci rok.

Článok 11

Oznamovanie odrôd odolných voči špecifikovaným škodcom

Členské štáty oznámia Komisii a ostatným členským štátom do 31. januára každého roka zoznam všetkých nových odrôd zemiakov, ktoré počas predchádzajúceho roka schválili na uvedenie na trh a ktoré na základe úradných testov uvedených v prílohe V vyhodnotili ako odolné voči špecifikovaným škodcom. Uvádzajú sa v nich odrody spolu s druhmi, patotypmi, virulentnými skupinami alebo populáciami špecifikovaných škodcov, voči ktorým sú odolné, ako aj relatívna náchylnosť.

Článok 12

Úradný opätovný odber vzoriek a testovanie na účely zrušenia opatrení v napadnutej výrobnej prevádzke

1. Príslušné orgány môžu vykonať opätovný odber vzoriek v napadnutej výrobnej prevádzke označenej podľa článku 5 ods. 1 a testovanie v súlade s jednou z týchto metód:

a) úradný opätovný odber vzoriek z výrobnej prevádzky a testovanie s použitím jednej z metód uvedených v prílohe III po uplynutí obdobia minimálne šiestich rokov od pozitívneho potvrdenia špecifikovaného škodcu alebo od pestovania poslednej plodiny zemiakov; alebo

b) úradný opätovný odber vzoriek z výrobnej prevádzky a testovanie s použitím jednej z metód uvedených v prílohe III po zaplavení vodou v súlade s týmito podmienkami:

   i) zaplavenie sa uskutočňuje počas neprerušeného obdobia 12 týždňov pri teplote pôdy najmenej 16 °C v hĺbke 15 cm a vodnej vrstve najmenej 5 cm nad zemou;

   ii) odtok zo zaplavovanej oblasti je z dôvodu nadmorskej výšky terénu vylúčený;

   iii) zaplavenie nie je povolené vo výrobných prevádzkach, ktoré sú pod úradnou kontrolou z dôvodu výskytu druhu *Synchytrium endobioticum*;

   iv) ak sa zaplavenie vykonáva na otvorenom poli alebo ak sa využíva povrchová voda zo zdroja, pri ktorom nemožno vylúčiť kontamináciu baktériou *Ralstonia solanacearum*, v ošetrovanej výrobnej prevádzke sa nesmú vysádzať žiadne rastliny druhov *Solanum tuberosum* alebo *Solanum lycopersicum*, a to aspoň počas vegetačného obdobia nasledujúceho po zaplavení.

Obdobie stanovené v odseku 1 písm. a) sa môže skrátiť na minimálne tri roky, ak sa vykonali účinné a úradne schválené kontrolné opatrenia.

2. Ak sa výskyt špecifikovaných škodcov po úradnom opätovnom odbere vzoriek a testovaní uvedenom v odseku 1 nepotvrdí, príslušné orgány aktualizujú úradný záznam uvedený v článku 3 ods. 4 a v článku 5 ods. 1 a bezodkladne zrušia všetky obmedzenia uložené v príslušnej výrobnej prevádzke.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 13

Prechodné opatrenia týkajúce sa testovacích metód

Odchylne od článku 4 ods. 1 a 2 a článku 7 ods. 2 a do 15. júla 2024 sa testovanie môže vykonávať pomocou metódy izolácie cýst háďatiek od zvyškov rastlín, po ktorej namiesto metód detekcie a identifikácie špecifikovaných škodcov uvedených v bode 1 písm. b) prílohy III nasleduje detekcia a identifikácia druhov pomocou testu PCR v reálnom čase podľa Beniers et al. 2014.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 11. júla 2022

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA I

Zoznam špecifikovaných rastlín podľa článku 2 ods. 3 písm. b)

1. Hostiteľské rastliny s koreňmi:

   Solanum lycopersicum L.

   Solanum melongena L.

2. Iné rastliny s koreňmi:

   Allium porrum L.

   Asparagus officinalis L.

   Beta vulgaris L.

   Brassica spp.

   Capsicum spp.

   Fragaria L.

3. Cibuľky, hľuzy a podzemky, ktoré nie sú podrobené úradne schváleným opatreniam uvedeným v bode 1 písm. a) prílohy II a ktoré rastú v pôde a sú určené na opätovnú výsadbu, okrem tých, u ktorých je z obalu alebo iným spôsobom zrejmé, že sú určené na predaj konečným spotrebiteľom, ktorí sa nezaoberajú produkciou rastlín alebo rezaných kvetov profesionálne:

   Allium ascalonicum L.

   Allium cepa L.

   Dahlia spp.

   Gladiolus Tourn. Ex L.

   Hyacinthus spp.

   Iris spp.

   Lilium spp.

   Narcissus L.

   Tulipa L.

PRÍLOHA II

Úradné opatrenia uvedené v článku 3 ods. 3 písm. c), článku 9 prvom odseku písm. b) a c) a v bode 3 prílohy I

1. Úradne schválené opatrenia uvedené v článku 3 ods. 3 písm. c), článku 9 prvom odseku písm. c) a v bode 3 prílohy I sú tieto:

   a) odmorenie príslušnými metódami tak, aby neexistovalo žiadne identifikovateľné riziko šírenia špecifikovaného škodcu, alebo

   b) odstraňovanie pôdy umývaním alebo kefovaním až kým nie je pôda prakticky odstránená, aby neexistovalo žiadne identifikovateľné riziko šírenia špecifikovaného škodcu, a zneškodňovanie odpadovej pôdy podľa postupu, pri ktorom sa stanovilo, že neexistuje žiadne riziko šírenia špecifikovaného škodcu.

2. Úradne schválené opatrenia uvedené v článku 9 prvom odseku písm. b) sú dodávky do podniku na spracovanie alebo triedenie s vhodnými a úradne schválenými postupmi na zneškodňovanie odpadu, v prípade ktorého sa stanovilo, že neexistuje žiadne riziko šírenia špecifikovaného škodcu.

PRÍLOHA III

Odber vzoriek a testovanie uvedené v článkoch 4 a 7

1. Odber vzoriek a testovanie na účely úradných detekčných prieskumov, ako sa uvádza v článku 4 ods. 1 a 2, sa vykonávajú takto:

   odber vzoriek, ktorý zahŕňa vzorku pôdy odobratú so štandardnou mierou odberu vzoriek aspoň 1 500 ml pôdy na hektár z minimálne 100 vpichov/ha podľa možnosti v pravouhlej mriežke so šírkou väčšou ako 5 metrov a dĺžkou menšou ako 20 metrov medzi miestami vzorkovania, ktoré sú rozmiestnené po celej výrobnej prevádzke. Celá vzorka sa použije na ďalšie skúmanie, t. j. extrakciu cýst, identifikáciu druhov a prípadne určenie patotypu/virulentnej skupiny.

   Testovanie s použitím týchto metód extrakcie špecifikovaného škodcu, ktoré sú opísané v príslušných validovaných a medzinárodne uznávaných diagnostických protokoloch:

   a) pokiaľ ide o extrakciu, metódy založené na Fenwickovej nádobe, Schuilingovej odstredivke, elutriátore Seinhorst alebo elutriátore Kort;

   b) v súvislosti s detekciou a identifikáciou:

      i) izolácie cýst rodu *Globodera* zo zvyškov rastlín na základe morfológie cýst, po ktorej nasleduje identifikácia druhu založená na morfológii jednotlivých cýst a nedospelých jedincov v spojení s konvenčným testom PCR podľa Bulman & Marshall, 1997 ([1]) (v prípade pochybnosti o výskyte druhu *G. tabacum* sa môže navyše vykonať konvenčný test PCR podľa Skantar *et al.*, 2007 ([2]);

      ii) izolácia cýst rodu *Globodera* zo zvyškov rastlín na základe morfológie cýst, po ktorej nasleduje identifikácia druhu na základe morfológie jednotlivých cýst a nedospelých jedincov v kombinácii s testom PCR v reálnom čase na základe Gamel *et al.*, 2017 ([3]);

      iii) izolácia cýst háďatka zo zvyškov rastlín, po ktorej nasleduje detekcia druhov s testom PCR v reálnom čase na základe Gamel *et al.*, 2017 ([3]).

2. Odber vzoriek na účely úradného monitorovacieho prieskumu, ako sa uvádza v článku 7, sa vykonáva v súlade s jedným z týchto postupov:

   a) odber vzoriek uvedený v bode 1 s minimálnou frekvenciou odberu vzoriek aspoň 400 ml/ha;

   b) cielený odber vzoriek s minimálnym objemom 400 ml pôdy po vizuálnej prehliadke koreňov, na ktorých sú viditeľné príznaky; alebo

   c) odber vzoriek s minimálnym objemom 400 ml pôdy spojenej so zemiakmi po zbere, ak je možné vysledovať výrobnú prevádzku, v ktorej sa zemiaky vypestovali.

   Testovanie na účely úradného monitorovacieho prieskumu, ako sa uvádza v článku 7, sa vykonáva v súlade s bodom 1.

3. Odchylne od bodu 1 sa štandardná frekvencia odberu vzoriek môže znížiť na minimálne 400 ml pôdy/ha v každom z týchto prípadov:

   a) existuje písomný dôkaz o tom, že počas šiestich rokov pred úradným detekčným prieskumom sa vo výrobnej prevádzke nepestovali ani nevyskytovali zemiaky alebo iné rastliny uvedené v bode 1 prílohy I;

   b) počas posledných dvoch po sebe nasledujúcich úradných detekčných prieskumov sa vo vzorkách s objemom 1 500 ml pôdy/ha nezistil výskyt žiadnych exemplárov špecifikovaného škodcu ani sa po prvom úradnom detekčnom prieskume nepestovali žiadne zemiaky ani iné rastliny uvedené v bode 1 prílohy I, okrem rastlín, v prípade ktorých sa podľa článku 4 ods. 1 vyžaduje úradný detekčný prieskum;

([1]) Bulman, S.R. & Marshall, J.W. (1997). Differentiation of Australasian potato cyst nematode (PCN) populations using the Polymerase Chain Reaction (PCR). *New Zealand Journal of Crop and Horticultural Science* 25, 123 – 129.

([2]) Skantar, A.M., Handoo, Z.A., Carta, L.K., Chitwood, D.J. (2007). Morphological and molecular identification of *Globodera pallida* associated with Potato in Idaho. *Journal of Nematology* 39(2), 133 – 144.

([3]) Gamel, S., Letort A., Fouville D., Folcher L., Grenier E. (2017). Development and validation of real-time PCR assays based on novel molecular markers for the simultaneous detection and identification of *Globodera pallida*, *G. rostochiensis* and *Heterodera schachtii*. *Nematology* 19 (7):789 – 804.

c) počas posledného úradného detekčného prieskumu, ktorý musel pozostávať zo vzorky s veľkosťou aspoň 1 500 ml pôdy/ha, sa nenašiel žiaden exemplár špecifikovaného škodcu ani cysty špecifikovaného škodcu bez živého obsahu ani sa od vykonania posledného úradného detekčného prieskumu nepestovali žiadne zemiaky alebo iné rastliny uvedené v bode 1 prílohy I, okrem rastlín, v prípade ktorých sa podľa článku 4 ods. 1 vyžaduje úradný detekčný prieskum.

4. Frekvencia odberu vzoriek sa môže znížiť v prípade polí väčších ako 8 ha a 4 ha (v uvedenom poradí) v každom z týchto prípadov:

a) v prípade štandardnej frekvencie odberu vzoriek uvedenej v bode 1 sa z prvých 8 ha odoberajú vzorky s frekvenciou uvedenou v danom bode, ale pre každý ďalší hektár sa frekvencia môže znížiť na minimálne 400 ml pôdy/ha;

b) v prípade zníženej frekvencie odberu vzoriek uvedenej v bode 3 sa z prvých 4 ha odoberajú vzorky s frekvenciou uvedenou v danom bode, ale pri každom ďalšom hektári sa frekvencia môže znížiť na minimálne 200 ml pôdy/ha.

5. Kým sa špecifikovaní škodcovia nezistia v dotknutej výrobnej prevádzke, môžu sa pri ďalších úradných detekčných prieskumoch uvedených v článku 3 ods. 1 využívať redukované vzorky, ako sa uvádza v bodoch 3 a 4.

6. Štandardná veľkosť vzorky pôdy sa môže zmenšiť na minimálne 200 ml pôdy/ha, ak sa výrobná prevádzka nachádza v oblasti vyhlásenej za oblasť bez výskytu špecifikovaného škodcu a je označená, udržiavaná a pod dohľadom v súlade s príslušnými medzinárodnými normami pre rastlinolekárske opatrenia (ISPM č. 4) ([4]).

7. Minimálna veľkosť vzorky pôdy je vo všetkých prípadoch 200 ml pôdy na výrobnú prevádzku.

([4]) ISPM 4. 1995.Requirements for the establishment of pest free areas. Rome, IPPC, FAO. https://www.ippc.int/en/publications/614/.

PRÍLOHA IV

Vzor prieskumu uvedeného v článkoch 3 a 6

Vzor na predloženie výsledkov prieskumu **háďatka zemiakového** z úrody zemiakov v predchádzajúcom roku.

Túto tabuľku použite len v prípade zemiakov zozbieraných vo vašej krajine.

Členský štát alebo oblasť	**Druh prieskumu (detekčný/ monitorovací)**	**Celková obrábaná plocha (ha)**	**Oblasť odberu vzoriek** [1]	**Frekvencia odberu vzoriek**	**Zamorená oblasť po laboratórnom testovaní**				**Ďalšie informácie**
					Výlučne G. p [2]	**Výlučne G. p.** [3]	G. p. [2] a G. r. [3] spoločne v tej istej výrobnej prevádzke	**Úplne zamorená oblasť**	

([1]) Vzťahuje sa len na monitorovacie prieskumy.
([2]) G. p. = *Globodera pallida*.
([3]) G. r. = *Globodera rostochiensis*.

PRÍLOHA V

Kvantifikácia stupňa odolnosti odrôd zemiakov a protokol testovania odolnosti, ako sa uvádza v článku 8 ods. 3

1. Stupeň odolnosti

Relatívna náchylnosť danej odrody zemiakov sa prideľuje v súlade s hodnotením uvedeným v tabuľke a vzorcom uvedeným v bode 2.16. Hodnotenie 9 zodpovedá najvyššej úrovni odolnosti.

Štandardná hodnotiaca tabuľka v súvislosti s relatívnou náchylnosťou odrôd zemiakov v prípade špecifikovaných škodcov

Relatívna náchylnosť (%) (RS)	Hodnotenie
≤ 1	9
1<RS≤ 3	8
3<RS≤ 5	7
5<RS≤ 10	6
10<RS≤ 15	5
15<RS≤ 25	4
25<RS≤ 50	3
50<RS≤ 100	2
> 100	1

2. Protokol na testovanie odolnosti

2.1. Test sa vykonáva v karanténnom zariadení buď vo voľnom priestranstve, v skleníkoch alebo v klimatizovaných komorách.

2.2. Test sa vykonáva v nádobách, ktoré obsahujú aspoň jeden liter pôdy alebo iného vhodného substrátu.

2.3. Teplota pôdy v testovacej nádobe počas trvania testu neprekročí 25 °C a zabezpečí sa primerané zavlažovanie.

2.4. Pri sadení testovacej alebo kontrolnej odrody sa použije jedno očko zemiaka z každej testovacej alebo kontrolnej odrody.

2.5. Odroda zemiakov „Desirée“ sa používa pri každom teste ako štandardná náchylná kontrolná odroda. Ďalšie plne náchylné kontrolné odrody s miestnym významom sa môžu doplniť ako interné kontrolné vzorky.

2.6. V testoch odolnosti proti patotypom Ro1 a Ro5 druhu *Globodera rostochiensis* a patotypom Pa1 a Pa3 druhu *Globodera pallida* sa použijú tieto štandardné populácie špecifikovaného škodcu:

Ro1: populácia Ecosse

Ro5: populácia Harmerz

Pa1: populácia Scottish

Pa3: populácia Chavornay

Môžu sa doplniť aj iné populácie s miestnym významom. Pri týchto populáciách musia byť k dispozícii záznamy o tom, ako bol ich patotyp určený. Môžu sa pridať nové virulentné populácie, pričom sa zohľadní, že takéto populácie ešte nemusia byť stabilné a patotypy ešte nie sú stanovené.

2.7. Identita štandardnej populácie sa kontroluje vhodnými metódami. Odporúča sa, aby sa pri testovacích pokusoch používali aspoň dve odolné odrody alebo dva rôzne štandardné klony so známou odolnosťou.

2.8. Inokulum špecifikovaného škodcu (Pi) obsahuje celkovo päť infekčných vajíčok a nedospelých jedincov na 1 ml pôdy. Špecifikovaný škodca sa môže naočkovať vo forme cýst alebo kombinovane vo forme vajíčok a nedospelých jedincov v suspenzii.

2.9. Životaschopnosť obsahu cýst špecifikovaného škodcu použitého ako zdroj inokula je aspoň 70 %. Odporúča sa, aby cysty boli vo veku od 6 do 24 mesiacov a aby sa pred použitím uchovávali aspoň štyri mesiace pri teplote 4 °C.

2.10. Každá kombinácia populácie špecifikovaného škodcu a testovanej odrody zemiakov sa vyskytuje v štyroch opakovaniach (použijú sa štyri nádoby).

2.11. Test trvá aspoň 3 mesiace a pred ukončením pokusu sa skontroluje vyspelosť vyvíjajúcich sa samičiek.

2.12. Z každej zo 4 nádob sa extrahujú cysty špecifikovaného škodcu a spočítajú sa v každej nádobe osobitne.

2.13. Konečná populácia (Pf) na štandardnej náchylnej kontrolnej odrode sa na konci testu odolnosti určí spočítaním všetkých cýst zo všetkých nádob a spočítaním vajíčok a nedospelých jedincov aspoň zo 4 nádob.

2.14. Na štandardnej náchylnej kontrolnej odrode sa dosiahne miera množenia aspoň 20 × (Pf/Pi).

2.15. Variačný koeficient (CV) na štandardnej náchylnej kontrolnej odrode neprekročí 35 %. Iné štatistické testy sa môžu použiť v neskoršej fáze, ak existujú dôkazy, že tieto testy zvýšia presnosť výsledkov testu.

2.16. Relatívna náchylnosť testovanej odrody zemiakov v porovnaní so štandardnou náchylnou kontrolnou odrodou sa určí a vyjadrí v percentách podľa tohto vzorca:

$Pf_{\text{testovacia odroda}}/Pf_{\text{štandardná náchylná kontrolná odroda}} \times 100\ \%$.

2.17. Ak má testovaná odroda zemiakov relatívnu náchylnosť najmenej 3 %, postačí počet cýst. V prípadoch, kde je relatívna náchylnosť menšia ako 3 %, sa okrem cýst spočítajú aj vajíčka a nedospelé jedince.

2.18. Ak výsledky testov v prvom roku ukazujú, že odroda je úplne náchylná na patotyp (ak je hodnotenie < 3), nie je potrebné tieto testy opakovať v druhom roku.

2.19. Ak testovaná odroda nie je úplne náchylná na patotyp (ak je hodnotenie ≥ 3), výsledky testov sa potvrdia aspoň jedným ďalším pokusom vykonaným v inom roku. Aritmetický priemer relatívnej náchylnosti počas dvoch rokov sa využije na odvodenie hodnotenia v súlade s tabuľkou uvedenou v bode 1.